ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ANNE SEVGİSİ

Sayı: 15 · 1960 · 75 Krş.

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARAÇA

Dünyanın 4 Köşesinde

Yağmur yağdığı zaman, solucanlar neden toprak-tan çıkarlar?

Solucanlar, akciğer vasıtasiyle değil, derileri vasıtasiyle nefes alırlar. Toprağın içinde ve yağmur suyunda normal olarak oksijen mevcuttur. Ama yağmur suları toprak âlemine nüfuz ettiği zaman toprağın oksijenini çekerler. İşte o vakit teneffüs zorluğuna uğrayan solucan, yukarıya kaçar.

Ama orada onu yeni bir düşman beklemektedir. Işık. Solucanın gözleri yoktur. Sadece derisi ışığın tenbihlerine karşı hassastır. Solucan bunun için, barınabileceği loş bir köşe arar. Bunu bulamayınca, ışığın tesiriyle can vermeğe mahkûmdur.

Virüs nedir?

Virüs, çok çapraşık yapılı bir yumurta akı molekülüdür. Bu moleküller, bilimin tanıdığı en ağır moleküllerin arasındadır ve meselâ, bir hidrojen atomundan yüz bin defa ağır olmalarına rağmen, incelenmeleri son derece zordur. Bununla beraber, virüslerin tecrit edilmesine muvaffak olunmuştur ve yapılan deneyler, anladığımız mânada «canlı» olmadıklarını ortaya koymuştur. Zira bu moleküller, hiçbir zarar görmeden ayrıştırılabilirler, sonra da tekrar monte edilebilirler; bu ameliyenin ise normal hiçbir canlıya tatbiki kabil değildir. Tübingen'li Alman bilgini Dr. Weide, bu yüzden virüslerle ilgili olarak «gizli hayat» tan bahsetmiştir. Ancak canı bir hücrenin içine girince, virüs, canlı olarak vasıflandırılmasına imkân veren hususiyetler kazanmaktadır. Başka herhangi bir çevrede ölüdür ve canlı bir cisme rastlayıp yine canlanmağı bekler.

Merih seyyaresinde bir atmosfer var mıdır?

Evet. Bu atmosfer yüzde 98,5 nisbetinde azottan müteşekkildir. Geri kalan kısmı, bizde pek nadir bulunan argon gazıdır. Oksijenle karbon dioksit ancak izler halinde mevcuttur. Amerika'nın feza âlimleri, böyle bir atmosferde arzdaki bakterilerle bitki organizmalarının hangilerinin yaşıyabileceğini tesbit etmeğe çalışmaktadırlar. Hâlihazırda denemeler, yosun ve liken gibi ilkel bitki şekilleri üzerinde yapılmaktadır.

Toplar damarların atar damarlardan farkı nedir?

Kalb atarken, kanın akım sür'ati ölçülebilmektedir. Bununla beraber doktorlar, kanın atar damarların cidarları üzerindeki basıncı ile daha ziyade alâkadar olmaktadırlar. Bu basınç, kalbin atış ânında en yüksek derecesindedir. İki vuruş arasında ise düşmektedir. İki basınç da ölçülerek kaydedilmektedir. Doktorların tar[illegible]manlar, mamu[illegible]eğe bu kadar ait gibi tarihten önc[illegible] muayyen hayvanların kemikleri, dev insanlara ait zannedilmişlerdi.

BÜYÜK Ateş
HERKESİN MECMUASI
ÇIKARAN: TÜRKİYE YAYINEVİ
TÜRKİYE YAYINEVİ
2 nci Sayısı Çıktı
TÜKENMEDEN ALINIZ!

NOT Defterimden

HALİT KIVANÇ

Afacanın Zekâsı

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları...
Bu hafta söze hoş bir fıkra ile başlıyalım:

Afacan bir yavru bakkala gider ve:

— Amca, der, bana 150 kuruşluk şekerden iki kilo...

Çocuğun elinde kâğıt vardır. Bakkal «Demek babası, annesi siparişleri yazıp vermişler» diye düşünür ve iki kilo şekeri tartar, bir kenara koyar:

— Başka, oğlum?

— Sonra 10 buçuk liralıktan 450 gram tereyağı...

— Başka?

— 140 kuruşluktan 3 buçuk kilo patates...

— Tamam, onu da tartıp hazırladım. Başka?

— Sekiz tane ekmek...

— O da oldu.

— Hepsi ne etti amca?

Bakkal hesabı yapar ve söyler söylemez, çocuk kapıya doğru yürür: Bakkal şaşkın:

— Nereye oğlum, der paketleri almadın.

— Zaten almayacaktım ki. Ben sizden sadece öğretmenimin bugün verdigi aritmetik vazifemi doğru yapıp yapmadığımı kontrol etmenizi istemiştim...

Dimyata pirince giderken...

Okuyucularımızdan biri merak etmiş, soruyor :

«Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmak» ne demektir?

Anlatalım:

Bu, bir işi küçümseyerek daha büyüğünü yapmak isterken, eskisinden de mahrum kalanların düştüğü durumu ifade etmek için kullanılan bir deyimdir. Sözün tarihi ise eski Mısır'a kadar ulaşır.

Vaktiyle Mısır'da Dimyat'ın köylerinden birinde fakir bir adam yaşarmış. Dimyat, Mısır'ın başşehri Kahire'nin 190 kilometre kuzey-doğusundadır. Nil nehrinin doğu kolu üzerinde bulunur. Dimyat şehri bilhassa pirinç tarlalarıyla şöhret yapmıştır.

İşte bu fakir köylü her gün bulgur yemekten bıkmış, «Ben de şehirliler gibi pirinç yiyeceğim» diye tutturmuş. Pirinç almak için Dimyat'a gitmeğe karar vermiş. «Hem evime alır, kendim yerim, hem de bir kısım pirinci köyümde diğer köylülere satar, zengin olurum,» diye düşünmüş.

Eşeklerini önüne katmış, şehrin yolunu tutmuş. Fakat talihsizlik bu ya... Issız bir yolda soyguncularla karşılaşmış. Hırsızlar adamın eşeklerini, paralarını, hattâ elbiselerini alıp kaçmışlar. Çok fena dutaşa oturmuş, düşünürken, rumda kalan bahtsız köylü bir yoldan bir atlının geçtiğini görmüş. Bakmış, kendi köyünden biri... Hemen onu durdurmuş, «Aman karıma söyle, demiş, evdeki bulguru satsın da parasıyla elbise alıp bana getirsin.»

Böylece Dimyata pirinç almağa giderken, elbisesiz kalınca, evdeki bulguru da sattırmağa mecbur olmuş.

İki sual - İki cevap

Okulda çocukların muzip cevaplarına iki örnek:

Öğretmen soruyor:

— Napoleon Bonapart Fransa tahtına çıktığı vakit ne yaptı?

— Oturdu, öğretmenim...

★

Gene öğretmenin sorusu:

— Peki, bu kral yaptığı savaşların hangisinde öldü?

— Sonuncu savaşında, öğretmenim...

Meraklı Bahisler

Kış uykusu deyimiyle ne kastedilmektedir?

Hakikaten kış uykusuna yatan hayvan, sonbaharda, sıcak kanlı bir hayvanken soğuk kanlı bir hayvan halini almaktadır. Hayvanın vücut suhuneti, çevresinin suhunetine yakın bir dereceye düşmektedir. Meselâ, bazı yarasalarda, sıfırın hayli altında vücut suhunetleri ölçülmüştür. Bu uyuşukluk devresinde hayvanların kalbinin atışı ve teneffüsü yavaşlamaktadır. Hayvanın hayatta kalması için gerekli enerji, yazın depo edilen yedek yağlar tarafından temin edilmektedir. Kuzey yarım küresinde yaşıyan birçok hayvanlar için kış uykusu şarttır. Meselâ, yarasa zorla uyanık tutulursa, ölür. Diğer taraftan, hiçbir zarar görmeden kış uykusundan vazgeçebilecek porsuk gibi hayvanlar da vardır. En uzun kış uykusunu uyuyanlar fındık sıçanı ve benzeri hayvanlardır; böyleleri altı ilâ yedi ay istirahat ederler. Sincaplar ise ılıkça kışları iki aylık uyku ile atlatabilirler. Kuşların arasında kış uykusu uyuyanlar azdır; mahdut sinslerden biri Amerika'nın gece kırlangıcıdır. Yapılan deneyler, kuzey kuşaklarında, ekseri hayvanların kış uykusu mekanizmasının gıda azlığı ve soğuk hava ile harekete geçtiğini göstermiştir. Başka deneyler, güneşin ültraviyole ışınlarındaki azalmanın, daha az D vitamini teşekkülüne yol açtığını, bu vitaminin eksilmesinin ise uyuşukluk veren hormonların etkisini arttırdığını göstermiştir.

Atalar Sözü

Köy, Toprak, Ekim, Biçim Hakkında

Kara kışta karlar,
Martta yağmaz,
Nisanda durmaz,
Değme keyfine !..

ÇİFTÇİ için kar, berekettir. Mart yağışını sevmezler, toprak çünkü çamurdan işlenemez. Fakat Martta yağmaz da, toprak güzelce işlenebilirse, bunun da üstüne Nisanda bol yağmur yağarsa gerçekten, değme keyfine...

Ay ALİOĞLU

Pul Köşesi

1960 YILINDA ÇIKACAK PULLAR

Okuyucularımıza, bu sayımızda, P.T.T. İdaresinin 1960 yılının Hatıra pulları Emisyon Programını veriyoruz:

1 — 6. Grup Memleket serisi, 20 pul, 5 ve 20 kuruşluk. Bu seri 15.1.1960 tarihinde çıktı.

2 — Kara Harp Okulu 125. Hatıra serisi, 2 pul, 40 ve 30 kuruşluk. 28.2.1960'ta çıktı.

3 — Dünya Mülteciler yılı, 2 Pul, 1-5 ve 90 kuruşluk. 7 Nisanda çıkacak.

4 — Manisa Mesir Bayramı. 4 pul. 105 artı 10, 90 artı 5, 40 artı 5, 40 artı 5. 17 Nisanda çıkacak.

5 — Kıbrıs Cumhuriyetinin ilânı. 2 pul. 105, 40 kuruşluk. Tarihi belli değil.

6 — İstanbul Bahar ve Çiçek Bayramı. 4 pul. 105, 75, 40 ve 30 kuruşluk. Mayıs ayında çıkacak.

7 — Roma Olimpiyatları. 5 pul. 30 krş. Futbol, 3 Okrş. Basketbol, 30 krş. Güreş, 30 krş. Atletizm, 30 kr. Binicilik, 30 çarpı 25 Blok. 25.8.1960'ta çıkacak.

8 — 1960 Umumî Nüfus ve Ziraat Sayımı. 4 pul. 30 artı 5 krş. Nüfus, 40 artı 5 krş. Ziraat, 50 artı 5 Nufus, 60 artı 5 krş. Ziraat. Bu pullar 23.9.1960'ta çıkacak.

9 — Avrupa Posta ve Telekominikasyon Konferansı, 2 pul. 105 ve 75 krş. 19.10.1960'ta çıkacak.

10 — Türkiyede Gazeteciliğin 100. yılı. 2 pul. 60 ve 40 kuruşluk. 21.10.1960'ta çıkacak.

11 — Birleşmiş Milletler Teşkilâtının 15. yılı pulları. 2 pul. 105 ve 90 kuruşluk. 24.10.1960'ta çıkacak.

12 — Memleket serisi 7. Grup. 25 pul. 20 ve 5 kuruşluk. 15.11.960 ta çıkacak.

Okuyucularımızdan bu pulları vaktiyle tedarik etmelerini tavsiye ederiz.

Dünya yüzünde hiçbir dev sülâlesi bulunmuş mudur?

Mitolojide, Tanrılarla dövüşen çok büyük cüsseli, insana benzer yaratıklardan bahis olmasına rağmen, dünya yüzünde devlerin yaşamadığı tesbit olunmuştur. Tevratta dahi Hazreti Davut'la dövüşen Goliat adında bir devden bahis vardır; aslında, böyle varlıkların yaşadığına dair hiçbir delil bulunmamıştır. İlk bulundukları zamanlar, mamut ve mastodont gibi tarihten önceki dev hayvanların kemikleri, dev insanlara ait zannedilmişlerdi.

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.

Mustafa Reşit Paşa

Abdülmecit

Alemdar Mustafa Paşa

Tanzimat fermanını ..... okumuştur.
Alemdar Mustata Paşa — Abdülmecit — Mustafa Reşit Paşa

Tanzimat fermanı ..... zamanında okunmuştur
II. Mahmut — Abdümecit — Abdülaziz

Tanzimat Devrinde ..... gibi şair ve yazarlar yetişti.
Nedim — Bâki — Namık Kemal

Tanzimat ..... yılında başladı ..... yılında sona erdi.
1789 — 1839 — 1876

Tanzimat fermanında neler yazılı idi? Doğru cümlelere X koyunuz.

Kimsenin malına, canına dokunulmayacaktı.
Padişah istediğini sürecekti.
Vergiler herkesin gelirine ve kudretine göre alınacaktı.
Askerlik belirli usullere bağlanacaktı.
Müslümanlarla hıristiyanlar birbirine eşit sayılacaktı.
Padişah gelişi güzel memleketi idare edecekti.
Hıristiyanlar da memur olacak, askere alınacaktı.

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz:

Mısır Afrika kıtasının ..... dadır.
Güney doğusunda — Kuzey batısında — Kuzey doğusunda

Mısırda halk toplu olarak ..... oturu
Deniz kenarında — Çöl kısmında — Nil boylarında

Nil nehri ..... gölünden çıkar.
Lut — Viktorya — Çat

Mısırın nüfusu ..... milyondur.
10 — 15 — 20 — 25

İskenderiye limanı ..... kıyısındadır.
Kızıl Deniz — Hind Denizi — Akdeniz.

Haritada Nil'in çıktığı yeri, döküldüğü d
söyleyiniz. Denizlerin adları nedir? Ba
ve limanın isimlerini yazınız.

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunu

Mısır'ın başşehri Kahire'dir.
Süveyş kanalı Kızıldenizi Akdenize birl
Mısırın iklimi yağmurlu ve serindir.
Mısır bir tarım ülkesidir.
Mısırda en çok pamuk yetişir.
Mısırlılar Hindce konuşur.

Boş yerleri doldurunuz:

İzmir — Samsun — Zonguldak — E

Mecmuamızda tefrika edildiği zaman heyecanla okuduğunuz

OĞUZ ÖZDEŞ'İN

Dağ Başını Duman Almış

Romanı, yeniden resimlenmiş olarak dört renkli kapak içinde kitap halinde basılıyor.

DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ, Türk Milletinin ölmezliğine inanı sarsılmayan ve İstiklâl Savaşı'nı kanı ve canı pahasına yazan adsız kahramanların romanıdır.

PEK YAKINDA ÇIKIYOR.
BEKLEYİNİZ!

Öğretmeniniz Yatmadan Evvel DİYOR Ki..

Havalar ısınıyor, günler uzuyor. Bu günlerin yorgunluğu fazla olur. Bahara çıktık diye kendinizi bırakıp oyuna dalmamalısınız. Hem ders yılı sonuna yaklaşıyorsunuz. En çok uğraşılacak zaman bu günlerdir. Eksiklerinizi sıraya koyup tamamlamalısınız. Ne demek istediğimi bir arkadaşınızın günlük hayatını yazmakla anlatmağa çalışacağım.

Doğrusunu söyleyeyim; bu arkadaşınız akıllı çocuk, çalışkan çocuk, terbiyeli çocuk. Fakat, karnesindeki intizam notuna bakmayın, biraz dağınık çocuk. Okuldan eve dönünce sokağa çıkmaz, çantasını bir yere bırakır, dolaptan birşeyler yer, mecmuaları karıştırır, gazeteye bir göz atar, biraz dinlenir. Buraya kadar güzel. Sonra başlar boşu boşuna vakit geçirmeğe. Ön odadan arka odaya. Oradan balkona. Canı sıkılır, karşı evdeki arkadaşı ile, pencereden şundan bundan lâkırdılar eder. Derken yemek zamanı gelir. Yemekten sonra:

— A! benim şu ödevim vardı, tarihten şu konuyu çalışacaktım, matematikten bunları yapacaktım, diye sızlanmağa başlar. Yapmasa olmaz, içi rahat etmez. Arkadaşlarından geri kalmak ta istemez. Herkes yatar, o hâlâ uğraşıyor, çalışıyor. «A çocuk, şu derslerinin bir kısmını okuldan geldikten sonra hazırlasana, rahat uyusuna» dersiniz, o gene bildiğini okur. İşte bu günlük işini sıraya koymayan arkadaşınız az yorulacağına, çok zahmet çeker.

Bukadar değil. Sabah olur, çantasını toplamağa çalışır. Dağınıklık orada da karşısına çıkar. Kitaplar, defterler, kalemler hepsi ayrı yerde. Vakit geçiyor, fırlar gider. Az sonra kapının zili zırr diye çalmağa başlar. Bizimki koşa koşa yukarı çıkar, nefes nefese:

— Jimnastik ayakkaplarımı unutmuşum, der.

Annesi hemen koşar, bulur, verir. Bu çocuk tekrar o yolları bu defa yorgun argın geçer. Tabii evdekiler bu durumdan üzüntü içindedirler. Dahası var. Bu arkadaşınız geç kalacağım diye kahvaltı da yapmamıştır. Halbuki aç karnına okula giden bir arkadaşının hasta olduğunu, o yıl okula gitmediğini biliyor. Bâzen yaptığı ödevi evde unuttuğu, öğretmenine karşı mahçup kaldığı da olmuştur. Fakat bir türlü, karnesindeki intizam notuna bakmayın, kendisine çeki düzen veremiyor.

Oysa ki ne kadar kolay. Akşamüstü biraz dinlenip derslerini yapsa, yemekten sonra geri kalanları tamamlasa, yatmadan evvel çantasını hazırlasa, sabahleyin güzel bir kahvaltı etse, sonra tıpış tıpış okuluna gitse.

Söyleyin çocuklar bunun zorluğu neresinde.

SADIK ÖVET

Türkiyede madèn kömürü ..... çıkmaktadır.
Türkiyede demir çelik fakrikaları ..... dedir.
Eskişehir — Kütahya — Karabük
Bakır ..... de çıkarılmaktadır.
Ergani — Malatya — Sivas
Krom ..... de çıkarılmaktadır.
Balıkesir — Fethiye — Kütahya
Petrol ..... çıkarılmaktadır.
Ağrı — Van — Raman

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.
Yürek dakikada ..... defa vurur.
50 — 70 — 80 — 100
Kanın yürekten damarlara itilmesine ..... denir.
dolaşım — vuru — sindirim
Kan dolaşımının merkezi ..... dir.
beyin — yürek — mide

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunuz.
Vuru çocuklarda dakikada 100 hattâ daha fazladır.
Vuru dinlenme zamanlarında daha çok olur.
Vuru insanların çalışmasına ve sağlığına göre değişir.
Doktorlar vuruyu bileği tutmakla kontrol ederler.

Kan büyük bir damarla sol yürekten çıkar. Kirli kanın içinde karbon dioksit vardır.

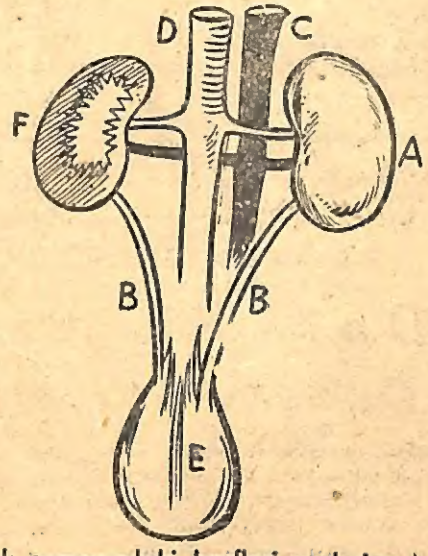

Böbrek şemasındaki harfleri yerlerine koyunuz.
( ) atar damar — ( ) toplar damar —
( ) böbrek — ( ) sidik borusu —
( ) böbreğin iç yapısı.

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.

Mustafa Reşit Paşa — Abdülmecit — Alemdar Mustafa Paşa

Tanzimat fermanını ..... okumuştur.
Alemdar Mustata Paşa — Abdülmecit — Mustafa Reşit Paşa

Tanzimat fermanı ..... zamanında okunmuştur
II. Mahmut — Abdümecit — Abdülaziz

Tanzimat Devrinde ..... gibi şair ve yazarlar yetişti.
Nedim — Bâki — Namık Kemal

Tanzimat ..... yılında başladı ..... yılında sona erdi.
1789 — 1839 — 1876

Tanzimat fermanında neler yazılı idi? Doğru cümlelere X koyunuz.
Kimsenin malına, canına dokunulmayacaktı.
Padişah istediğini sürecekti.
Vergiler herkesin gelirine ve kudretine göre alınacaktı.
Askerlik belirli usullere bağlanacaktı.
Müslümanlarla hıristiyanlar birbirine eşit sayılacaktı.
Padişah gelişi güzel memleketi idare edecekti.
Hıristiyanlar da memur olacak, askere alınacaktı.

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz:
Mısır Afrika kıtasının ..... dadır.
Güney doğusunda — Kuzey batısında — Kuzey doğusunda
Mısırda halk toplu olarak ..... oturur.
Deniz kenarında — Çöl kısmında — Nil boylarında
Nil nehri ..... gölünden çıkar.
Lut — Viktorya — Çat
Mısırın nüfusu ..... milyondur.
10 — 15 — 20 — 25
İskenderiye limanı ..... kıyısındadır.
Kızıl Deniz — Hind Denizi — Akdeniz.

Haritada Nil'in çıktığı yeri, döküldüğü deniz söyleyiniz. Denizlerin adları nedir? Başşehir ve limanın isimlerini yazınız.

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunuz.
Mısır'ın başşehri Kahire'dir.
Süveyş kanalı Kızıldenizi Akdenize birleştirir.
Mısırın iklimi yağmurlu ve serindir.
Mısır bir tarım ülkesidir.
Mısırda en çok pamuk yetişir.
Mısırlılar Hindce konuşur.

Boş yerleri doldurunuz:
İzmir — Samsun — Zonguldak — Ereğli

Mecmuamızda tefrika edildiği zaman heyecanla okuduğunuz
OĞUZ ÖZDEŞ'İN
Dağ Başını Duman Almış
Romanı, yeniden resimlenmiş olarak dört renkli kapak içinde kitap halinde basılıyor.
DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ, Türk Milletinin ölmezliğine inamı sarsılmayan ve İstiklâl Savaşı'nı kanı ve canı pahasına yazan adsız kahramanların romanıdır.
PEK YAKINDA ÇIKIYOR. BEKLEYİNİZ!

Öğretmeniniz DİYOR Ki.. Yatmadan Evvel

Havalar ısınıyor, günler uzuyor. Bu günlerin yorgunluğu fazla olur. Bahara çıktık diye kendinizi bırakıp oyuna dalmamalısınız. Hem ders yılı sonuna yaklaşıyorsunuz. En çok uğraşılacak zaman bu günlerdir. Eksiklerinizi sıraya koyup tamamlamalısınız. Ne demek istediğimi bir arkadaşınızın günlük hayatını yazmakla anlatmağa çalışacağım.

Doğrusunu söyleyeyim; bu arkadaşınız akıllı çocuk, çalışkan çocuk, terbiyeli çocuk. Fakat, karnesindeki intizam notuna bakmayın, biraz dağınık çocuk. Okuldan eve dönünce sokağa çıkmaz, çantasını bir yere bırakır, dolaptan birşeyler yer, mecmuaları karıştırır, gazeteye bir göz atar, biraz dinlenir. Buraya kadar güzel. Sonra başlar boşu boşuna vakit geçirmeğe. Ön odadan arka odaya. Oradan balkona. Canı sıkılır, karşı evdeki arkadaşı ile, pencereden şundan bundan lâkırdılar eder. Derken yemek zamanı gelir. Yemekten sonra:

— A! benim şu ödevim vardı, tarihten şu konuyu çalışacaktım, matematikten bunları yapacaktım, diye sızlanmağa başlar. Yapmasa olmaz, içi rahat etmez. Arkadaşlarından geri kalmak ta istemez. Herkes yatar, o hâlâ uğraşıyor, çalışıyor. «A çocuk, şu derslerinin bir kısmını okuldan geldikten sonra hazırlasana, rahat uyusuna» dersiniz, o gene bildiğini okur. İşte bu günlük işini sıraya koymayan arkadaşınız az yorulacağına, çok zahmet çeker.

Bukadar değil. Sabah olur, çantasını toplamağa çalışır. Dağınıklık orada da karşısına çıkar. Kitaplar, defterler, kalemler hepsi ayrı yerde. Vakit geçiyor, fırlar gider. Az sonra kapının zili zırr diye çalmağa başlar. Bizimki koşa koşa yukarı çıkar, nefes nefese:

— Jimnastik ayakkaplarımı unutmuşum, der.

Annesi hemen koşar, bulur, verir. Bu çocuk tekrar o yolları bu defa yorgun argın geçer. Tabii evdekiler bu durumdan üzüntü içindedirler. Dahası var. Bu arkadaşınız geç kalacağım diye kahvaltı da yapmamıştır. Halbuki aç karnına okula giden bir arkadaşının hasta olduğunu, o yıl okula gitmediğini biliyor. Bâzen yaptığı ödevi evde unuttuğu, öğretmenine karşı mahçup kaldığı da olmuştur. Fakat bir türlü, karnesindeki intizam notuna bakmayın, kendisine çeki düzen veremiyor.

Oysa ki ne kadar kolay. Akşamüstü biraz dinlenip derslerini yapsa, yemekten sonra geri kalanları tamamlasa, yatmadan evvel çantasını hazırlasa, sabahleyin güzel bir kahvaltı etse, sonra tıpış tıpış okuluna gitse.

Söyleyin çocuklar bunun zorluğu neresinde.

SADIK ÖVET

Türkiyede maden kömürü ..... çıkmaktadır.
Türkiyede demir çelik fakrikaları ..... dedir.
Eskişehir — Kütahya — Karabük
Bakır ..... de çıkarılmaktadır.
Ergani — Malatya — Sivas
Krom ..... de çıkarılmaktadır.
Balıkesir — Fethiye — Kütahya
Petrol ..... çıkarılmaktadır.
Ağrı — Van — Raman

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz.
Yürek dakikada ..... defa vurur.
50 — 70 — 80 — 100
Kanın yürekten damarlara itilmesine ..... denir.
dolaşım — vuru — sindirim
Kan dolaşımının merkezi ..... dir.
beyin — yürek — mide

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunuz.
Vuru çocuklarda dakikada 100 hattâ daha fazladır.
Vuru dinlenme zamanlarında daha çok olur.
Vuru insanların çalışmasına ve sağlığına göre değişir.
Doktorlar vuruyu bileği tutmakla kontrol ederler.
Kan büyük bir damarla sol yürekten çıkar.
Kirli kanın içinde karbon dioksit vardır.

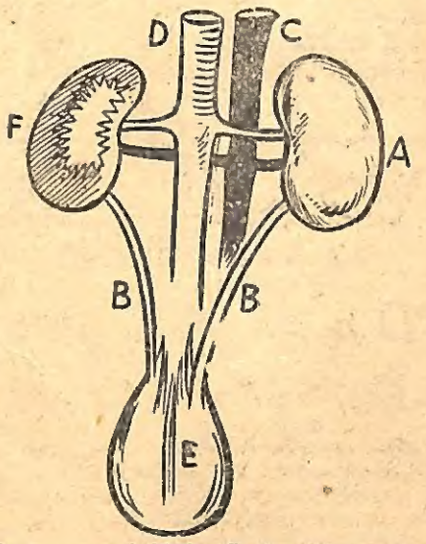

Böbrek şemasındaki harfleri yerlerine koyunuz.
( ) atar damar — ( ) toplar damar — ( ) böbrek — ( ) sidik borusu — ( ) böbreğin iç yapısı.

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

BİLGİ ve HEYECAN ROMANI

Çeviren : H. FİKRİ VEREL — 6 —

Herr Profesör kulak kabarttı. Hafif bir tıkırtı işitmişti! Bir gelen mi vardı? Gizli ameliyathaneyi diğer odalarda vaizfe gören plâstik adamlardan ve Bosnik'ten başka bilen yoktu. O halde bu tıkırtıyı yapan kimdi? Yoksa onları takip etmişler ve nihayet burada kıstırmışlar mıydı? Yoksa hastahanelerden ve mezardan çaldıkları cesetlerin sahipleri bu olayların peşini bırakmıyarak polise mi başvurmuşlardı? Bu taktirde intihar etmekten başka çare yoktu!

Dakikalar ilerliyordu. Kafatasını, kalp normal çalışırken açması lâzımdı. İşte bir ses ona yine zaman kaybettirmişti. Küçük çekiçle, ucu sivri özel bir aleti eline alarak Doktor Nole'nin başucuna geçti. Hayatında belki de ilk olarak bu derece heyecanlanıyordu. Herr Profesör, Kafatası üzerinde çalışmağa başladıktan sonra, artık etrafı ile hiç ilgilenmedi. Her ne pahasına olursa olsun, önce şu işi bitirmek istiyordu.

Eli bir makine sür'ati ve mahareti ile işliyordu. Onu uzaktan görenler bu güç işe alışık olduğunu derhal anlıyabilirlerdi. Şimdiye kadar binlerce kafatası açmış, binlerce ölünün kalbi ile oynamıştı.

Birdenbire sağ tarafında birisinin nefes alıp verdiğini hissetti. İrkilerek doğruldu. Esasen korkunç olan gözleri, heyecan ve endişeden daha da korkunçlaşmış, kocamanlaşmıştı. Nefes alanın kim olduğunu öğrenmek istiyordu. Dikkatle bakınca, ameliyat ışığının altında benzi biraz daha solgun görünen Bosnik'in, insandan başka herşeye benzeyen suratı ile karşılaştı.

Sert bir sesle:

— «Hayvan!» dedi. «Daha dikkatli girsene ameliyathaneye... Görüyorsun ki bir insan beyni açıyorum... İstikbalimizin kapılarını açıyorum... Çabuk ellerini temizleyip yardıma gel...»

Bosnik'in madeni sesi duyuldu:

— «Başüstüne Herr Profesör...»

— «Herşey yolunda gitti mi? Mezarı iyice kapadın mı?»

Bosnik sırıttı:

— «Ben yaptığım işi bilirim Herr Profesör... Tanrı bile mezarın açılmış olduğunu anlıyamaz... Doktor Nole burada değil, oradaki toprağın altındadır... Yarından sonra da ya cennette, yahut cehennemede... Hah, hah, ha...»

— «Kes gülmeyi sersem... Dediğimi yap... Çabuk ol... İki buçuk dakikamız kaldı.»

Bosnik bir robot gibi hareket ediyordu. Onda bu kadar iş görmüş insanlara has yorgunluktan eser dahi yoktu. Bitip tükenmeyen bir enerjisi olduğu göze çarpıyordu. Ellerini temizleyip, eldivenlerini takar takmaz Herr Profesör'ün yanına geldi:

— «Hazırım efendim...»

Profesör, kafatasını yarı yarıya aralamıştı. Alnı ter içindeydi. Hatta bu terler göz-

KISSADAN HİSSE

EL ELDEN ÜSTÜNDÜR

Mesleği şöför olan bir delikanlı, kendini herkesten açıkgöz görüyordu. Nereye giderse gitsin hep kendisini metheder, «Beni şimdiye kadar hiç kimse kandıramadı.» diye övünürdü. Onun bu kendini beğenmişliği, arkadaşlarının canına tak demişti. Birgün toplanıp şu kendini açıkgöz zanneden şöföre bir ders vermeyi kararlaştırdılar.

Şöförün arkadaşlarından birisi, yüzünün şeklini biraz makyajla değiştirdikten sonra, geceleyin sokağa çıktı. Şöförün herzaman durduğu taksi durağına gitti. Kendini açıkgöz zanneden şöför durakta müşteri bekliyordu. Arkadaşı hemen kapıyı açıp taksiye kuruldu. Sesini değiştirerek «Çek bakalım oğlum» dedi, «Beyazıt'a»

Şöför «Başüstüne» dedikten sonra, hemen gaza bastı. Arkadaşını tanıyamamıştı.

Otomobil bir müddet gittikten sonra, müşterinin (!) tarif ettiği yerde durdu. Burası hayli karanlık bir sokaktı. Müşteri arabadan indi. Elini cebine attı. Ve ayni anda heyecanla «Şöför efendi» diye sesini titreterek konuştu. «Pantolonumun arka cebine koyduğum cüzdanımı galiba otomobilde düşürdüm. Gel de şunu beraber arayalım!...» Müşterisinin cüzdanını arabada düşürdüğünü söylemesi üzerine açıkgöz şöför şöyle bir etrafa bakındı. Ortalıkta kimseciklerin olmadığını görünce hemen gaza bastı. Son süratle araba köşeyi dönerken, takma bıyıklarını çıkaran müşteri, açıkgöz (!) şöför arkadaşına bir ders, hem de iyi bir ders verdiği için kahkahalarla gülüyordu.

Açıkgözlük fena bir huydur. Kendilerini herkesten üstün gören bu tiptekî insanlar, herzaman aldatılmaya mahkûmdurlar.

lerine kadar doluyordu. Bosnik bir plâstik süngerle onun terlerini sildi. Efendisinin hiç bu derece yorgun, bu derece sinirli ve bu derece heyecanlı görmemişti. Yan gözle diğer masada yatan plâstik vücuda bakti. Kan damarları falan dondurulmuştu. Başsız vücut onu baya neş'elendirmişti. Esasen Bosnik, zaman zaman kendisini Herr Profesör'ün yerine koyar, hayale dalarak, insanlar üzerinden böyle müthiş ameliyatlar yaptığını görür gibi olurdu. Kimbilir, belki de birgün bütün bu işleri ona bırakacaktı efendisi!...

Herr Profesör'ün heyecan dolu sesi çınladı ameliyathanenin soğuk havasında:

— «Bosnik! Bosnik oğlum! İşte o muhteşem beyin... Durma, hemen fotoğrafını çek... Hayır, renkli filmini çekersen işimiz daha da kolaylaşabilir. Sen bunu yaparken, ben de lâzım gelen yerlerinin krokilerini çizerim...»

Bunu söyledikten sonra, elini beynin altına daldırıp, onu yavaşça kafatasının içinden çekti, beş on milim yukarı kaldırdı. Böylece nasıl çalıştığını, üzerindeki çizgileri, damarları, hülâsa bütün teferruatını görüyordu.

Herr Profesör, bir elinde beyin olduğu halde, yavaşça Doktor'un kulağına iğildi:

— «Doktor Nole...»

Bu seslenişe cevap alamayınca endişelendi. Elindeki beyni biraz daha oturttu avucunun içine. Sonra tekrar seslendi:

— «Doktor Nole...»

Doktorun kansız dudaklarını yavaşça oynadı:

— «Efendim...»

Herr Profesör titredi. Gözleri pırıl pırıldı şimdi. Devam etti konuşmasına:

— «Doktor Nole benim sesimi duyuyorsunuz değil mi?»

O soluk, cansız dudaklar tekrar kıpırdadı:

— «Duyuyorum Herr Profesör...»

— «Acı hissediyor musunuz Doktor Nole?»

— «Hayır... tatlı bir rüyada gibiyim...»

— «Sizi ölmezliğe kavuşturacağım Doktor Nole... Yalnız bundan böyle daima benim emrimde olacak ve ancak benim istediklerimi yapabileceksiniz... Bunu hiçbir zaman aklınızdan çıkarmayınız. Dediklerimin dışına çıktığınız anda, yeniden ölebilirsiniz... Anlıyorsunuz değil mi Doktor Nole?»

— «Anlıyorum Herr Profesör...»

— «Ölmek mi, yaşamak mı istiyorsunuz?»

— «Yaşamak istiyorum...»

Bu konuşma devam ettiği müddetçe Bosnik korkunç bir sür'atle çalışmış ve beynin her tarafını renkli olarak filme almağa muvaffak olmuştu. Herr Profesör, konuşmayı burada keserek beynin en hücra köşelerini küçük bir kâğıda çizmeğe koyuldu. Her çizgide gülümsüyor, böylece yüzü biraz daha uzuyordu. Kendine göre birşeyler bulduğu, keşfettiği muhakkaktı.

Adamına seslendi:

— «İşini bitirdin mi Bosnik?»

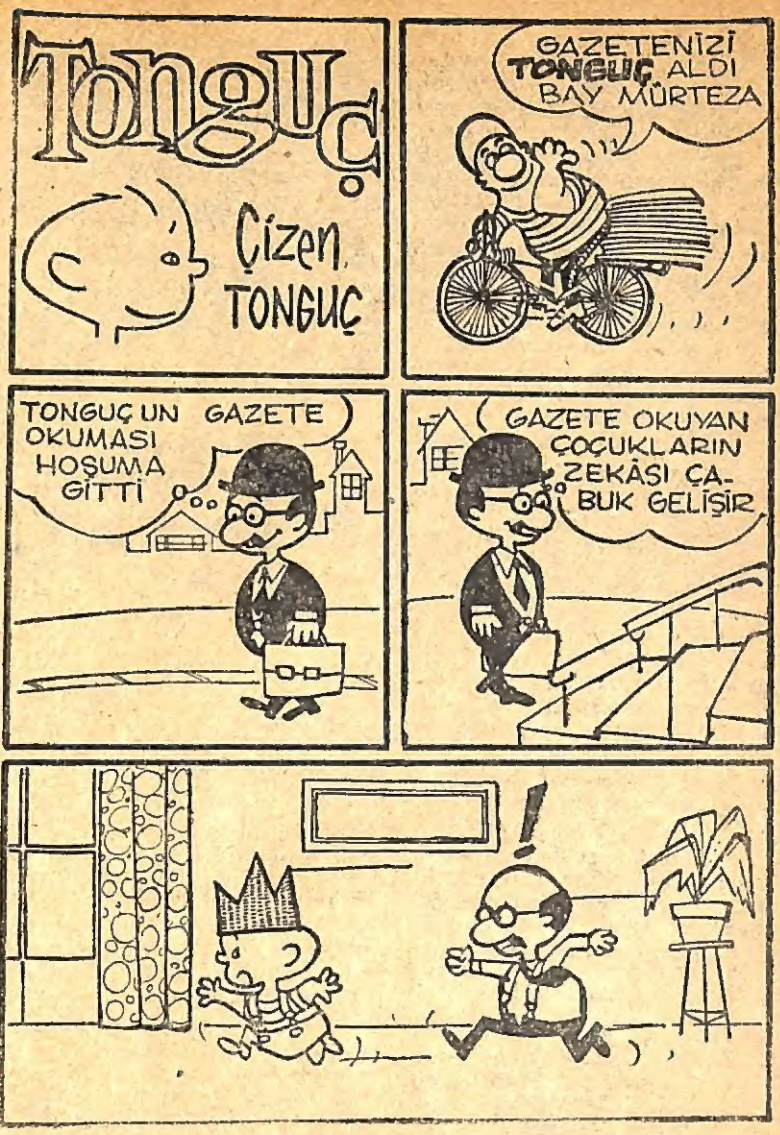

— «Evet efendim...»

— «O halde gel, kafasını kapat... Ben plâstik vücut üzerinde çalışmağa gidiyorum...»

Bunu söyledikten sonra, beyni yerine yerleştirerek Doktor Nole'nin yanından uzaklaştı. Bosnik, efendisinin jestlerini taklit ederek faaliyete koyuldu. Kafatasını, usul usul ve büyük bir maharetle kapadı. Kemiklerini birbirinin içine gerektiği şekilde yerleştirdi, geçirdi. Sonra dış deriyi dikmeğe başladı.

Şimdi Herr Profesör yüzü plâstik vücuda, arkası üzerinde «Atom Kalp» yazılı bulunan karışık elektrik tablosu bulunan alete dönük olduğu halde yeniden çalışmağa başlamıştı.

İşin son kısmına gelmiş bulunuyordu.

(Devamı Gelecek Sayıda)

MAHALLENİN GEDİKLİ İHTİYARI

Hikâye

YAZAN :
ÜNVER SIVACIOĞLU

Epeyce uzun, dar ama gelen geçeni çok bir sokaktı. İki sıralı ahşap evlerin arasında, tek tük yeni binalar da göze çarpıyordu. Cengizlerin evi tek kat üzerine yapılmış yaşlı bir bina idi. Bu evin iki üç kapı ilerisinde boş bir arsa ile sokak sona eriyordu. Arsanın bir köşesine, duvara dayalı bir baraka vardı. Bu küçük pencereli küçük kapılı barakada bütün mahallenin tanıdığı, konuşmalarından hareketlerinden iyi bir insan olduğu anlaşılan ihtiyar bir adam otururdu.

Herkes ona baba diye hitab ederdi. Kış günleri çok seyrek dışarı çıkar, yazın ise barakanın önüne oturur, kalın çam kabuklarına şekiller vererek kayıklar yapar, onları çeşitli renklere boyayıp süs olarak satardı. Büyüklerin çok sevmesine rağmen çocuklar akıllları ermediği için, onu kızdırmaktan zevk alırlardı. Bütün çevre sakinleri ihtiyarın hakkında ailesinin öldüğünü, bir çocuğu olduğunu fakat baba oğul birbirlerini kaybetmiş olduğundan başka bir şey bilmezlerdi.

Kendisini en çok seven Cengiz'di. Okullar tatil olduğu için hemen hergün onun yanına gider, konuşurlardı. O ihtiyarın dert ortağı olmuştu. En çok şikâyeti çocukların kendisine sataşmasıydı. Kendisine sataşan çocuklara kızdığı zaman sadece:

— Yapmayın benden ne istiyorsunuz? derdi.

Hiç birinin kalbini kırmak isetmez, ağır, ağır yürüyerek, barakasına gelip eskilerden yapılmış minderine oturarak, yaşlı buruşuk elinin tersiyle yaşaran gözlerini silerdi. Bir birlerini baba oğul gibi sevdikleri halde Cengiz'in başından geçenleri anlatmasını istemesine, yalvarmasına rağmen o sadece;

— Bir oğlum vardı ne olduğunu bilmiyorum. Hem sorma oğul bu öyle bir aile sırrı ki, der başka bir şey söylemezdi.

Yaz yerini son bahara bırakmıştı. Havalar yağışlı gidiyor, bazı günler rüzgâr sanki inadına şiddetli esiyordu. Cengiz o sene ilkokulu bitirmiş, orta okula başlamıştı. Akşamları okul dönüşü ihtiyarın barakasına uğrar hatırını sorar eve öyle gelirdi.

Güzel güneşli günlerden biriydi. Cengiz son dersten çıkmış, arkadaşları ile gelirken bir subayın sokakta oynayan çocuklara bir şeyler sorduğunu gördü. Hemen arkadaşlarından ayrılarak koşa koşa, yanlarına gelerek soluk soluğa:

— Birini mi arıyorsunuz? dedi.

Garip bir ön sezi ile heyecanlanan Cengiz her halinde bir çekingenlik ve üzüntü var zannettiği subayın gözlerinin içine bakıyordu. O çekinerek:

— Bir ihtiyar adam arıyorum, böyle birini tanıyor musun? dedi.

Cengiz heyecanlı bir sesle kekliyerek:

— Tanıyorum efendim fakat sizin aradığınız mı bilmem. Isterseniz sizi oraya götüreyim. diyebildi.

Cengizle subay ihtiyarın barakasına geldikleri zaman, subay sabırsızlıktan ellerini uğuşturuyor, ne yapacağını bilmiyordu. Urkek adımlarla Cengiz'in arkasından barakaya girdi. Cengiz herzamanki gibi ihtiyarın hatırını sorduktan sonra subayı işaret ederek:

— Bu bey sizi görmek istiyor, diyebildi.

Tam sözünü bitirmişti ki subay ileriye doğru atılarak ihtiyarın ellerini yakaladı. Yılların üzüntüsünü gizleyemiyen sesle «baba, babacığım seni aramadık yer bırakmadım» diye haykırmaya başladı. Cengiz bu mesut kavuşma sahnesini gözleri yaşararak bir müddet seyretti, sessizce barakadan ayrıldı.

O günden sonra mahallenin bu gedikli ihtiyarının ne olduğunu, nereye gittiğini Cengizden başka kimse bilemedi. Ona sataşan çocukların da içine dert olmuş, boş kalan küçük kulübe her gün biraz daha aşınarak bir gün yıkılıp gitmişti.

— Bu bey sizi görmek istiyor...

YILDIRIM KAPTAN

YILDIRIM İŞE KARIŞIYOR!

YILDIRIM KAPTAN DÜNYA EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE GİDERKEN, İÇERDE, MÜDÜRÜN ODASINDA HAYATI TEHLİKEDE BİR ADAM VARDI . . . .

1960 - 15

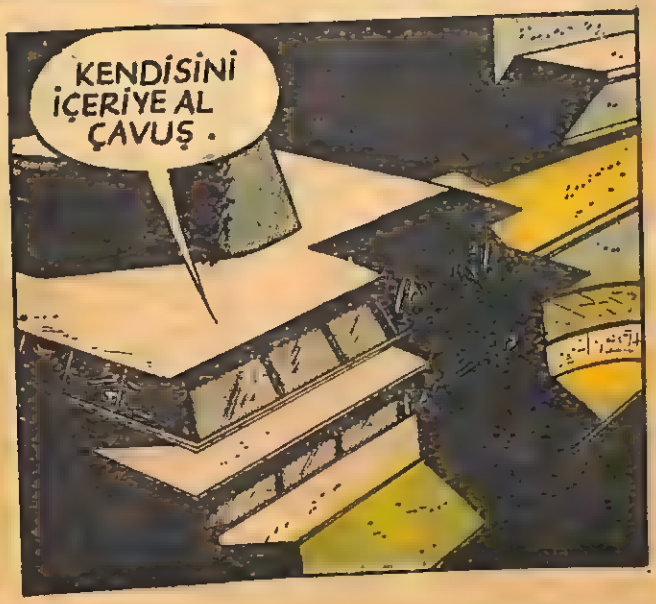

DEMEK HAYATINIZ TEHLİKEDE ÖYLE Mİ ?.
EVET, HAKİKAT BU, İNANMIYORMUSUNUZ ?
ÖYLE ŞEY SÖYLEMEDİM.
ALBAYIM, MERHABA.
GEL YILDIRIM GEL SENİ GÖRDÜĞÜME MEMNUNUM.
YILDIRIM KAPTAN SENİ BİRLEŞMİŞ GEZEGENLER ATOM KOMİSYONU ÜYESİ BAY DRUMOND'A TANIŞTIRAYIM.
TANIŞTIĞIMIZA MEMNUM OLDUM.
BIRAKIN ŞU RESMİ KONUŞMALARI YILDIRIM KAPTAN !.
DOĞRUDAN DOĞRUYA MEVZUUMUZA GELELİM. BENİM HAYATIM TEHLİKEDE, TEHLİKEDE !

DEMEK SİZİ YOKETMEK İSTEYEN BİRİSİ VAR ÖYLE Mİ EFENDİM ?
EVET !

PEKİ KİMDEN ŞÜPHE EDİYORSUNUZ ?
ALBAY, SİZ BANA EMNİYETİN EN İYİ ELEMANI YILDIRIM KAPTANDIR DEMİŞTİNİZ.

SEVGİLİ DOSTUM.. EĞER BENİ ÖLDÜRECEK ADAMIN KİM OLDUĞUNU BİLSEM BURAYA GELİRMİYİM. ONU BULMAK SİZİN VAZİFENİZ !

ŞÜPHEYİ CELBEDECEK BİR HADİSE OLDUĞUNU HATIRLIYOR MUSUNUZ ?.

GECE GÜNDÜZ TAKİP EDİLİYORUM.

BUNUN İÇİN, BENİ KORUMANIZI İSTİYORUM ..

BU SİZİN VAZİFENİZDİR, VAZİFENİZİ YAPACAK MISINIZ, YAPMIYACAK MISINIZ ?!.
YAPMIYACAK OLURMUYUZ. TABİİ YAPACAĞIZ EFENDİM.
ŞU ANDAN İTİBAREN SİZİ YILDIRIM KAPTAN KORUYACAK!
EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
ACELE EDELİM ATOM TOPLANTISINA GEÇ KALDIM.
ARABAM SURADA, KARŞIDA DURUYOR.
GERİ ÇEKİLİN! DİKKAT!
GELECEK SAYIDA ÖLÜM ARABASI!

UÇAN ÇOCUK
UÇAN ÇOCUK, KRİPTO'YU TARİHTEN ÖNCEKİ HAYVANLAR ARASINDAN YAKALAYIP DÜNYA-YA GETİRDİ...
KRİPTONUN ŞEHRE GELİŞİNİ KUTLA-MAK İÇİN HALK TOPLANMIŞ
YAŞASIN KRİPTO
GÖRDÜĞÜN İŞ-LERE MÜKA-FAT OLARAK KABUL ET.
EYVAH! KEMİK AL-TINDAN NA-SIL YİYECEĞİM
YAŞASIN KR
85
BİRAZ SONRA EVDE....
ZAVALLI KRİP-TO.. SENİ KE-MİK ZİYAFETİN-DEN ALAKOYDUM DUR... İNSAN-ÜSTÜ GÖRÜŞÜM KUTUPLARDA NEFİŞ YEMEK-LER GÖRÜYOR. GEL SENİ ORA-YA GÖTÜREYİM.
KUZEY KUTBUNDA..
BAK! TARİHSEL HAY-VANLARIN BUZLAR ALTINDA KALMIŞ KEMİKLERİ... BUNLAR DONMUŞ OLDUĞUNDAN BOZULMAMIŞTIR. AFİYETLE YE..!
YAŞADIK! HEPSİ DE GAYET İRİ!
FAKAT, BİRDEN BİR KIZAK GÖRÜNDÜ
DURUN!. DURUN.. SAKIN KEMİKLERE DOKUNMAYIN! BEN AMERİKALI ARKEOLOJİ PROFESÖRÜYÜM. BU TA-RİHSEL KEMİKLER BİLİM İÇİN LAZIM.
YAZIK.. BU SEFER-DE ZİYA-FET YARI-DA KAL-DI..
TEKRAR EVDE..
GENE SEN KENDİ YEME-ĞİNİ YE..
BIKTIM BU KÖPEK MAMALARIN-DAN. BEN RA-HAT BİR YE-MEK YİYE-MİYECEK-MİYİM?.
BİZ ŞİMDİLİK KRİPTO'YU BU RADA BIRAKIP UÇANÇOCUĞUN BAŞINDAN GEÇENLERE DÖ-NELİM....

OĞÜNLERDE SMOLVİL'DE BABALAR GÜNÜ VARDI..
JONATAN KENT, SİZİ YILIN EN İYİ BABASI SEÇTİK. KLARK KENT GİBİ BİR OĞUL YETİŞTİRMEKLE ÖVÜNEBİLİRSİNİZ..

BABA OĞUL EVE DÖNERKEN YOLDA KONUŞUYORLARDI..
BABA BİLMEM HATIRLAR MISIN? BEN BİR ZAMANLAR AZ KALDI FENA BİR ÇOCUK OLUYORDUM.
EVET HATIRLIYORUM. O ZAMAN ANNE LE BEN ÇOK KORKMUŞTUK.
86

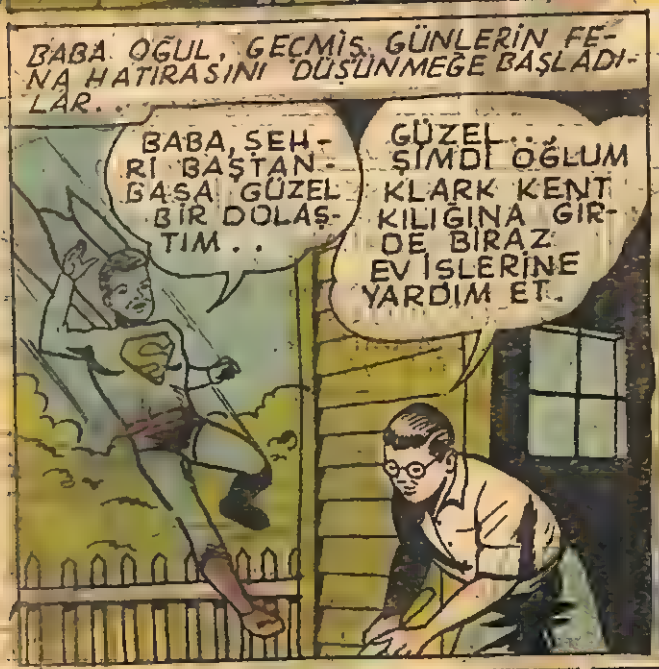
BABA OĞUL, GEÇMİŞ GÜNLERİN FENA HATIRASINI DÜŞÜNMEĞE BAŞLADILAR..
BABA, ŞEHRİ BAŞTAN BAŞA GÜZEL BİR DOLAŞTIM..
GÜZEL.. ŞİMDİ OĞLUM KLARK KENT KILIĞINA GİRDE BİRAZ EV İŞLERİNE YARDIM ET.

AL ŞU BALTAYI DA, ŞU ODUNLARI YAR BANA.. AMA SAKIN İNSAN ÜSTÜ GÜCÜNÜ KULLANMA. KOMŞULAR GÖRÜP TE SENİN UÇAN ÇOCUK OLDUĞUNU ANLAMASINLAR..
AMA, NORMAL İNSAN GİBİ ÇALIŞMAK ÇOK YORUCU BABA. BARİ GECELERİ UÇAN ÇOCUK GİBİ ÇALIŞAYIM.

BEN NE DİYORSAM ONU DİNLE BEN SENİN BABANIM..
SİNİRLENME JONATAN.. BU YAŞTAKİLER BİRAZ DİK BAŞLI OLUR.

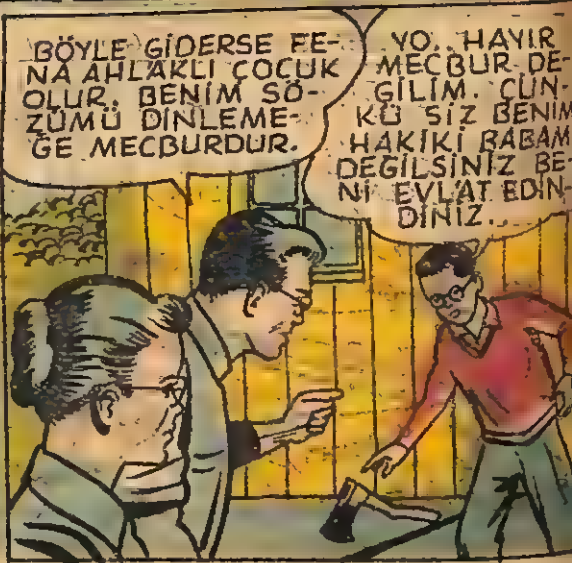
BÖYLE GİDERSE FENA AHLAKLI ÇOCUK OLUR. BENİM SÖZÜMÜ DİNLEMEĞE MECBURDUR.
YO.. HAYIR MECBUR DEĞİLİM. ÇÜNKÜ SİZ BENİM HAKİKİ BABAM DEĞİLSİNİZ BENİ EVLAT EDİNDİNİZ..

ANLAŞILAN, SEN ARTIK BİZİMLE YAŞAMAK İSTEMİYORSUN. TEKRAR SENİ ALDIĞIMIZ YETİMHANEYE DÖNMEK İSTİYORSUN.
HAYIR! HAYIR BEN HİÇ BİR ZAMAN SİZDEN AYRILMAK İSTEMİYORUM. HİÇ İSTEMİYORUM...
AMA NORMAL BİR İNSAN GİBİDE ODUN YARIP, YORULMAK İSTEMİYORUM.
HALA SÖZÜMÜ DİNLEMEMEKTE İSRAR EDİYORSUN HA! SENİ CEZALANDIRAYIMDA GÖR!
87
BABASINI TAKİBEN KÜÇÜK ODAYA GİRDİ...
ODA NE? BENİM ELİM ACIYOR!
TABİİ ÖYLE OLACAK BABA. BENİM VUCUDUMA HİÇ BİR ŞEY TESİR ETMEZ.
JONATAN, ELİNE BİR ODUN GEÇİRDİ..
İLK VURUŞTA ODUN DA KIRILDI!
BABA SÖYLEDİKLERİMİ DİNLE! BENİM VÜCUDUM ÇELİK GİBİDİR. BİRŞEY TESİR ETMEZ.
BİRAZ SONRA EVDE
ONUNDA FAYDASI YOK BABA, SANA EŞKİ BİR RESMİMİ GÖSTEREYİM.
ÖHALDE SANA BAŞKA CEZA VERECEĞİM. BUAKŞAM YEMEĞE İNMEDEN ODANDA OTURACAKSIN.
BEN, KAĞIT, TAHTA, BEZ NE YERSEM HAZMEDER YİNE DOYARIM HATTA HAFTALARCA, YEMEK YEMEDENDE DURABİLİRİM.
CAM
TAŞ
TA

HAKLISIN.. BUTARAFINI UNUTMUŞTUM. NEYAPAYIM YARABBİ..... BENDE ODADAKİ RADYOYU ALAYIMDA MAÇLARI DİNLEYEME!..
ODA BİR İŞE YARAMIYACAĞINI SÖYLEMEK İSTERİM. İNSANÜSTÜ İŞİTME GÜCÜM VAR.
MESELÂ BAKINIZ HEPSİNİ DUYUYORUM..
ALO.. ALO... ŞİMDİ BEYZBOL MAÇININ EN KRİTİK ANINDAYIZ. SLUGGER NEFİS BİR VURUŞ YAPTI.,
TOK
88
DEMEK ŞİGAKO 3-1 GALİP. YAŞASIN! ÇOK İYİ.
ANLAŞILDI SANA BAŞKA BAŞKA USULLERLE CEZA TATBİK ETMEK LÂZIM O HALDE BİZ ANNENLE BUGECE SİNAMAYA GİDECEĞİZ SEN EVDE KALACAKSIN
DAHA SONRA.
ZAVALLI BABACIĞIM, BANA CEZA VERDİ ZANNEDİYOR. HALBUKİ BEN İNSAN-ÜSTÜ GÖRÜŞÜMLE ONLARIN GİTTİĞİ FİLİMİDE GÖREBİLİRİM.
ANNESİYLE BABASI DÖNÜNCE...
BABA, FİLİMDE ODENİZ CANAVARINI ATOM BOMBASİYLE NASIL ÖLDÜRDÜLER DEĞİL Mİ?.
NE? TELESKOPİK GÜCÜNLE VE EVDE OTURDUĞUN HALDE FİLMİ SEYRETTİN HA!
BU ÇOCUKTA BU KADAR ÜSTÜN KABİLİYETLER VARKEN, NASIL CEZALANDIRACAKSIN?
ONA MUTLAKA DOĞRU YOLU GÖSTERMEK LÂZIM. AKSİ TAKDİRDE ŞIMARIK BİR İNSAN OLUR.
GELECEK SAYIDA UÇAN ÇOCUK'A CEZA

Alis Harikalar Ülkesinde...

Bir matematik profesörünün eseri olan bu roman bir çocuğun şuuraltı dünyasının ve hayal âleminin bütün inceliklerini vermesi bakımından hayli önemlidir. Aşağıda bu romanın kısa bir özetini veriyoruz.

Ablasının yanında, sırada otura otura artık Alice'in canı sıkılmaya başlamıştı. Yapacak birşey bulamıyordu. Bir iki kere ablasının okuduğu kitaba göz attı, ama onda da ne resim vardı, ne muhavere. Alice kendi kendine, «Resimsiz muhaveresiz kitap da ne işe yarar ki!» diye geçti.

Bunun üzerine düşünmeye başladı.. (Pek de düşünmüyordu ya, hava çok sıcaktı, onun da uykusu gelmiş, sersem olmuştu). Acaba papatyalardan bir çelenk örmek, papatya toplamak zahmete değer mi diye aklından geçiriyordu. Tam o sırada birden pembe gözlü bir beyaz tavşan yanından koşup geçti.

Bunda öyle şaşılacak birşey yoktu, Alice tavşanın «Ay, ay, geç kalacağım!» diye söylendiği duyduğu zaman da pek öyle şaşırmadı. Ama tavşan yeleğinin cebinden bir saat çıkarıp bakarak acele acele gitmeye başlayınca Alice fırlayıp ayağa kalktı. Çünkü birdenbire farkına varmıştı; o zamana kadar ne yelekli bir tavşan görmüştü, ne de yelek cebinden saat çıkaran tavşan! Merakından tarlada tavşanın arkasından koşmağa başladı. Neyse tam zamanında yetişti de onun bir çit altındaki koca bir tavşan deliğine girdiğini gördü. Alice kendini deliğe attı; buradan bir daha nasıl çıkabileceğini düşünmek aklına bile gelmemişti.

Tavşan deliği evvelâ bir tünel gibi düz gidiyor, sonra birdenbire dikleşiyordu. Alice biran bile düşünmeğe vakit bulmadan kendini düşüyor buldu. Ya kuyu çok derindi, ya Alice çok yavaş yuvarlanıyordu; çünkü düşerken etrafına bakınacak, arkasından neler gelecek bakalım, diye düşünecek vakit buldu. Alice önce nereye gittiğini görmek için aşağı bakmağa çalıştı ama etraf o kadar karanlıktı ki hiçbir şey seçemedi. Sonra kuyunun yanlarına bakmağa başladı, duvarların kitap rafları, dolaplarla kaplanmış olduğunu gördü. Şurada burada da tahta civilere asılmış haritalar, resimler vardı. Raflardan birinin önünden geçerken bir kavanoz aldı, kavanozun içi boş çıkınca Alice'in canı fena halde sıkıldı. Kavanozu aşağı atacaktı, sonra birisinin kafasına gelip öldürüverir diye korktu, ne yapıp yapıp düşerken önünden geçtiği raflardan birine koyuverdi.

Kendi kendine; «Eh» diye düşündü, «böyle bir düşüşten sonra bir daha merdivenlerden aşağı yuvarlansam da aldırmam! Evde herkes de bana: aman ne cesur! der. A, evin tepesinden düşsem bile aldırmam!» (Belki de doğruydu bu.)

Düş babam düş. Bu düşmenin bir sonu gelmiyecek miydi acaba? «Şimdiye kadar kaç mil düşmüş olabilirim?» diye söylendi. «Dünyanın ortasına yaklaşıyor olmalıyım.»

Az sonra bir gürültü oldu: Güm! Pat! Alice bir kuru yaprak yığınının üstünde oturup duruyordu. O uzun düşüş artık bitmişti.

Alice'in bir yeri acımamıştı, hemen ayağa fırladı, başını kaldırıp baktı yukarısı kapkaranlıktı. Önünde uzanan başka bir koridorda halâ acele acele koşan Beyaz Tavşan'ı gördü. Kaybedecek vakti yoktu. Alice rüzgâr gibi tavşanın peşinden koştu, bir köşeyi dönerken onun: «Vay kulaklarım, vay bıyıklarım, ne kadar da geç oldu!» diye söylendiğini işitti. Alice tavşana iyice yaklaşmıştı ama köşeyi dönünce onu bir yerlerde göremedi, şimdi tavanın asılı bir lâmba ile aydınlanan, uzun basık bir salondaydı.

Böylece... Alice harikâlar ülkesindeki o büyük gezisine başlamış oldu. Orada neler görmedi, neler!

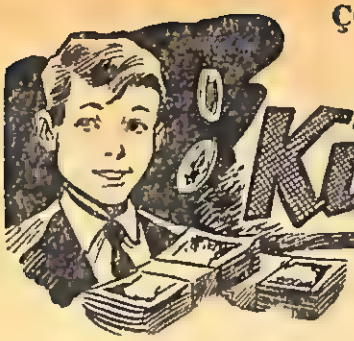

Küçük Mirasyedi

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

Sofra kurulmuş, onbir tabak sıralanmış, ekmek payları herkesin tabağının yanına konmuştu.

Sekiz çocuk iskemlelerine oturmuşlardı. Besime teyze en başta yer alıyordu. Onun bir yanında dokumacı Ahmet, bir yanında da üç yaşındaki Hafız vardı.

Remziye abla, Besime teyzenin tam karşısındaki iskemleye otururdu. Mutfağın aralık kapısından yemek odasına iç açıcı kokular geliyordu.

Büyükler küçüklerin önlüklerini bağlayıp yerlerine oturturlardı. Besime teyze:

— Ayşe, dedi. Hafızın minderini gene unuttun.

Çocuk küçük olduğu için masaya yetişemiyordu. Her yemekte onun iskemlesine bir yastık ilâve edilirdi.

Remziye mutfaktan:

— Çorbayı getiriyorum teyze, diye seslendi.

Besime teyze:

— Getir kızım, dedi.

Sonra Hafıza döndü:

— Haydi bakalım, dua et.

Küçük ve koca kafalı oğlan tombul ellerini açtı ve herkesin duyacağı bir sesle:

— Yarabbim, Yarabbim, dedi. Sen bizi fenalıklardan koru. Besime Teyzenin kesesine Halil İbrahim bereketi ver. Açlara ekmek, hastalara şifa ver. Başları sıkıda olanları selâmete çıkar. Sana şükürler olsun Yarabbiciğim.

Hiç kimse gülmüyordu. Küçük Hâfız bu işi çok ciddî yapıyor, bunun her yemekte yapılması lâzım geldiğine inanıyordu. Bazen sözlerini değiştirir, yemek duasında:

— Sen Besime Teyzemin hasta horozunun şifasını ver, Besime teyzenin ayağındaki ağrıları geçir, gibi sözler, yalvarmalar da bulunur, herkesi hayrete düşürürdü.

— Sen Besime teyzemizin basta horozuna şifa ver!...

Remziye abla onsekiz yaşında, ince uzun, karagözlü bir genç kızdı. Sol elinin parmağında bir nişan halkası vardı. Nişan halkası evlenmeden önce sağ ele takılırmış ama Remziye evin işlerine bakıyor, yemek pişiriyordu. Sağ elini çok kullandığı için yüzük evin içinde hep sol elinde dururdu.

Büyük çorba tenceresini getirip sofranın ortasına koydu. Once Hafızın tabağına, sonra sıra ile herkesin tabaklarına hisselerini koydu. En sonra kendisi de payını aldı.

Kimse konuşmayordu. Besime Teyzeye bakıyorlardı. O:

— Bismillahirrahmanirrahim, dedi.

Kaşığını çorbaya daldırdı. Once kokladı, yavaşça ağzına götürdü. Başını kaldırarak:

— Dikkat ediniz çocuklar, dedi. Çorba biraz sıcak.

O yemeğe başlamadan kimse başlamazdı. O başlayınca da herkes besmele çeker ve sessizce çorbasını içerdi.

Yemekte bir ses olursa ya birisi tuz, biber filân istemiş veya Besime Teyze:

— Çocuklar karnınızı doyurmağa bakın, arkası yufka.

Demiş bulunurdu. Arkası yufka demek ya başka yemek yok veya gelen yemek pek karın doyurur cinsinden değil, demekti.

Dokumacı Ahmet ekseriya yorgun olduğu için hiç konuşmaz, yemeği acele ile yerdi.

Çorba bitti. Herkes tabağını temizledi. Pek belli etmeden mutfak kapısına bakıyorlardı. Evde ne yemek pişti̇ğini kimse bilmezdi. Bu Besime teyze ile Remziyenin arasında bir sırdı.

Çorbadan sonra sofraya fasulye tenceresi geldi. Çocuklar

sevindiler; fasulyeyi kim sevmez ki. Hele Besime teyzenin kumandası altında Remziyenin pişirdiği yemeğe, hele kuru fasulyeye doyum olmazdı.

Taze pişmiş, taneleri bütün bütün, ama helva gibi pişmiş olan kırmızı biberi, yağı, tuzu yerinde fasulye tabaklara taksim edildi. Tencerenin içinde daha vardı. Besime teyze:

— Soğan getirdin mi kızım? dedi.

Remziye havan eli ile vurarak paraladığı iki soğanı masanın üzerine koydu. Çocuklar uzanıp uzanıp aldılar. Besime teyze:

— Bir tane daha getir, dedi. Ahmet Ağabeyin sever.

Ahmet:

— Varsın çocuklar yesin teyze, dedi.

Remziye bir soğan daha getirdi. Çocuklar fasulyeye giriştiler. Remziye tencereyi tekrar getirdi:

— Kim istiyor? diye seslendi.

Sıra ile Ahmet, Hafız, Kerim, Fikret, Fahri birer tabak, ötekiler yarımşar tabak daha istediler.

Fasulyeden sonra küçük kâseler içinde onbir tane üzüm hoşafı geldi. Onu da içen çocukların mideleri iyice sıkışmıştı. Besime Teyze:

— Doymıyan var mı? diye sordu.

Hepsi birden:

— Hamdolsun hepimiz doyduk, dediler.

Hafız tekrar dua etti. Hepsi amin dediler. Sonra sıra ile havlularını, göğüslüklerini çıkartıp tabakarının yanına koydular, sıra ile musluğun başına gittiler. Eller, ağızlar yıkandı, kurulandı. Sonra hepsi kendi işinin başına gitti.

YALAN DEĞİL

Acar öğretmeninden dişçiye gitmek için izin almıştı. O gün okula gitmedi. Öğretmeni akşam üstü, futbol maçını seyretmeğe gidince Acarı orada gördü.

— Haniya dişçiye gidecektin?! dedi.

— Evet, dişçiye gideceğim. Daha gitmedim. Hakemi görüyor musunuz? İşte o bizim dişçi... Oyun bittikten sonra dişlerimi muayene edecek!...

EZOP'tan Hikâyeler

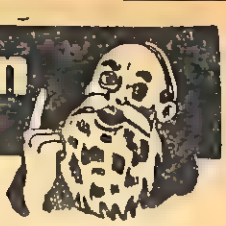

Çeviren : Ozay SUNAR

Çocuklar ve Kurbağalar

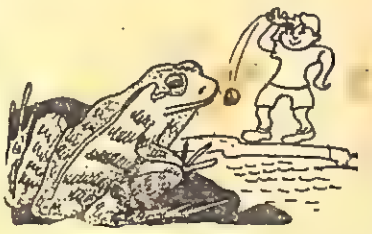

Havuzun yanında oynamakta olan çocuklar, suyun içinde birkaç kurbağa görünce hayvanları taş atarak taciz etmeğe başladılar. Birçoklarını öldürdüler. Bu işkenceye daha fazla tahammül edemeyen kurbağaların biri başını çıkardı, «Yalvarırım, bu oyunu bırakın artık çocuklar,» diye feryat etti. «Sizin için eğlence olan şey bizim için ölümdür.»

HER MESELENİN İKİ CEPHESİ VARDIR.

Kuşlar ve Kedi

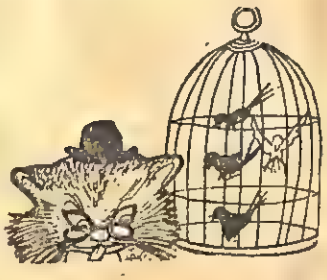

Kedinin biri, kafesteki kuşların hastalandıklarını görünce, doktor kıyafetine büründü, bastonunu ve aletlerini alarak kafesin kapısını çaldı. İçerdekiler eğer hastaysalar kendilerini memnuniyetle ilâç yazıp tedavi edeceğini bildirdi. İçerdekiler:

— «Biz, hepimiz çok iyiyiz. Herzaman da iyi olacağız» diye cevap verdiler, «Eğer buradan gider bizi kendi halimize bırakırsanız çok memnun olacağız.»

BAZI TEDAVİ ŞEKİLLERİ HASTALIĞIN KENDİSİNDEN DAHA FENADIR.

Kuzu ve Tilki

Bir koyun sürüsü çayırda otlanırken, çoban köpeği uyuyor, çobanın kendisi de uzaktaki bir ağacın gölgesinde kavalını çalıyordu. Küçük, tecrübesiz bir kuzu, kendilerini seyretmekte olan, gözleri açlıktan dönmüş bir tilki ile konuşmağa başladı.

— «Burada ne aradığını söyler misin?» diye sordu kuzucuk.

— «Ben de sizin gibi karnımı doyuracak taze ot ve susuzluğumu giderecek bir

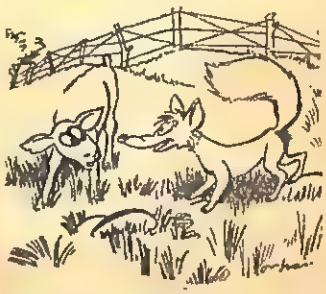

pınar arıyorum,» diye cevap verdi tilki. «Sizleri ne kadar kıskanıyorum bilseniz. Burada bütün istediklerime sahibsiniz. Halbuki ben sizin elinizdekinden daha azıyla da iktifa edebilirim.»

— «Senin et yediğini söyleyenler yalan söylüyorlar öyleyse,» diye kuzu konuşmasına devam etti. «Bak, birazcık ot karnını doyurmağa yetermiş. Hadi seninle kardeş olalım ve birlikte karnımızı doyuralım.»

Bunları söyleyen kuzu tel çitten dışarı atladı. Ve derhal tilki'nin daha doğrusu tecrübesizliğinin ve safdilliğinin kurbanı oldu.

TECRUBE EN İYİ OKULDUR, AMA ONDAN FAYDALANMASINI BİLMELİ.

HAZIRLAYAN: ALİ CULMUT SOYCAN

ÇOCUK KAHRAMANLAR

SAKA ÖMER

Tarihimizin hemen hemen her sahifesinde sizin yaşlarınızda veya sizlerden bir iki yaş daha büyük Türk çocuklarının kahramanlık destanlarına rastlanabilir. Cihan Harbi'nde birçok cephelerde birden savaşmak zorunda kaldığımız, İstiklâl Harbi ise ölüm kalım mücadelemiz olduğu için on dört, on beş yaşlarındaki çocuklarımız bile vatan müdafaasına davet edilmişler, daha küçükler de kağnı arabalarile cephane taşımak gibi yardımcı vazifelerde kullanılmışlardı.

Şimdi sizlere anlatacağım kahramanlık ve fedakârlık destanı Cihan Harbi sıralarında, Sina'da cereyan etmiştir. Gazze — Birussebi savaş hattının yan açıklarında boş bir çöl kısmı vardı ki, buralarını İngiliz süvari alayları sarmış bulunuyordu. Bir gece 12. Alayın birkaç taburu Elhalil'den çıkarak bu sınırları belirsiz çöle doğru ilerledi. Kızgın güneşin altında tam on saat ilerliyen askerlerimiz yorgunluktan harap olmuşlardı âdeta.

31 Eylül 1917 de, uzun bir yürüyüşten sonra Hirbe denilen bir noktada konaklayan taburlarımızdan biri 2. bölüğünü ileri sürdü. Bölük kızgın çöl güneşinin yakıcı sıcağı altında üç saat daha yürüdü. Ebuhof tepelerini düşmandan evvel tutmağa vazifelendirilmişti. Fakat bu tepelere gelinceye kadar kum, sıcak ve susuzluktan harap olmuştu askerlerimiz. Adımlarını bile güçlükle atabiliyorlardı âdeta. Üstelik bu bölük erlerinin hemen hemen hepsi de onbeş, on yedi yaşarı arasındaki acemi erlerden ibaretti. Fakat birden çölün bir ucundan yükselen toz bu lutu göründü. Bu düşman süvarilerinin çıkardığı toz bulutuydu.

«Marş, Marş!...»

Kumandanlarının bu emriyle yorgun ve susuz Türk çocukları inanılmaz bir hızla koşmağa başlamışlardı âdeta. Tepeyi düşmandan evvel tutmaları lâzımdı. Mezartepe adı verilen bu tepeyi tutan 70 tüfekli bölük, kendisinden yedi kat kalabalık İngiliz Süvari Alayına karşı ateşe başladı hemen. Biraz önceki yorgunluklarından eser görünmeyen Mehmetçiklerin ateş çemberine düşen, ısrarlı bir savunmayla karşılaşan İngilizler kısa bir zaman sonra çekildiler. Altı yüz metre kadar geriledikten sonra atlarından inerek piyade hücumuna kalktılar. Makinelilerle bizimkileri susturmak istiyorlardı. Bölüğümüzde tek bir makinelitüfek yoktu. Bundan başka cephaneleri de tükenmekteydi bizimkilerin. Fakat bu kurak çölde bizimkileri yıldıran ne düşmanın şiddetli ateşi, makinelitüfek ta-

Yazı ve Resim Yarışmamız

BÜYÜK JÜRİ BU HAFTA TOPLANIYOR

Sevgili Okuyucularımız arasında büyük bir ilgi toplayan YAZI ve RESİM Yarışmamıza iştirak okadar çok olmuştur ki, gelen mektupların yalnız tasnifi haftalarca sürmüştür.

Evvelki hafta Küçük Jüri tarafından yapılan ilk elemede Büyük Jüri'ye sunulacak yazı ve resimler çok fazlası ayrılmış olduğundan ikinci bir eleme yapılması zarureti doğmuştur. Bu sebeple, gecikme bizden değil iştirakin fazlalığındandır.

Geçen hafta yapılan ikinci elemeden sonra seçilmiş olan yazı ve resimler BÜYÜK JÜRİ'ye bu hafta sunulacak ve ancak netice ondan sonra ilân edilecektir.

rakaları, ne de cephanelerinin bitmek üzere olduğu değil, sadece ve yalnızca susuzluktu maalesef. Suya bir an önce kavuşabilmek için düşmanın üzerine atılmak istiyenlerin sayısı her geçen dakika biraz daha kabarıyordu. Fakat bu hem tehlikeli bir işti, hem de emre itaatsizlikti; çünkü bu bölük tepeyi düşmandan evvel tutmak ve müdafaa etmek emrini almıştı. Fakat susuzluktan askerlerinin çıldıracak bir hâle geldiklerini gören yüzbaşı üzüntülü üzüntülü düşünüyor, su temini için bir çare bulmağa çalışıyordu.

İşte kendi kendine düşündüğü bir sırada erlerinden Ömer'in sıkıla sıkıla yanına geldiğini görerek, «Hayrola, Ömer?» dedi. «Gene ne istiyorsun? Yoksa sen de düşmana saldırmamızı söylemek için arkadaşların tarafından mı gönderildin? Fakat...»

Henüz onbeş yaşında bir çocuk olan Omer:

«Hayır Yüzbaşım...» diyerek müdahale etti. «Şayet müsaade buyurursanız, size bir teklifim var. Ben de bu tepenin bırakılarak, düşmana saldırmanın doğru olmayacağını biliyorum. Fakat su temin edemezsek, düşmana saldırmışız veya saldırmamışız ne farkeder? O zaman düşman değil, su bizi mahvedecek...»

«Peki, ne yapmamızı istiyorsun, Ömer, yavrum?»

«Bana müsaade edin, Kumandanım, su temin edeyim.»

«Fakat bu çok tehlikeli bir iş, Ömer. Su bulunan yer düşman askerlerinin arasında.»

«Başka bir çaremiz yok, Kumandanım. Bir kere talihimi denememe müsaade ediverin Muvaffak olursam, en büyük düşmanımızı yenmiş oluruz. Aksi halde...» Sustu. Sonra, «Aksi halde şehit olurum, fena mı?» diye ilâve etti.

Bu Türk çocuğunun fedakârlığı karşısında gözleri yaşlanmıştı Yüzbaşının. İşte, bir Türk çocuğu daha bölüğü, vatanı uğruna kendisini hiç düşünmeden ölümün kucağına atmağı teklif ediyordu.

«Peki, Omer,» dedi Kumandan. «Allah yardımcın olsun, yavrum...»

Havanın kararmasıyla düşmanın ateş kestiği sırada Ömer, Kumtepe'den inerek İngilizlerin karargâhına doğru ilerledi. Bütün arkadaşları, başta kumandanları olduğu halde onun muvaffakiyetine dua ediyorlardı. Çöl gene o eski sessizliğine kavuşmuş, bir zindan karanlığı içerisinde de kahraman Ömer gözden kaybolmuştu. Heyecanla beklerlerken gecenin sessiz karanlığı, birkaç el bombası ve tüfek sesile yankılandı.

Bütün bölüğün kahraman Omer'den ümidini kestiği bir sırada o, sırtında su varili olduğu halde arkadaşlarının arasına döndükten sonra yere yıkılmış ve üzerine doğru eğilen Kumandanına, «İşte, su!... Bölük kurtuldu, Yüzbaşım... Hem bölüğümün en büyük düşmanını yendim, hem de birazdan şehitlik mertebesine yükseleceğim...» dedikten sonra ağzından kan gelmişti. «Ne mutlu banalı» Gözleri kapanarak ebediyete göçen Ömer'in kolları arasında, hayatı pahasına bile düşmana terketmediği su varili duruyordu.

İşte, kahraman Ömer'in canını bedel tuttuğu bölüğü için getirdiği bu bir varil su, bu cehennem gibi çölde herşeyden daha değerliydi bölüğümüz askerlerine. Ömer'in mezarı başında bütün bölük onu rahmetle anarak susuzluklarını giderirken:

«Omer ruhun şadolsun,» diyorlardı hep bir ağızdan. «Öcünü düşmana komay cağımıza mezarın başında and içiyoruz. Sen toprağında rahat uyu!...»

SPOR TARİHİ

YAZAN : TEVFIK ÜNSİ

Memleketimizde İlk Galibiyet

1923 denberi Millî maçlar yapmakta olan futbolcularımız, bundan tam 35 sene evvel, 10 Nisan 1925 de Taksim stadına 8 inci millî maçlarını oynamak üzere sahaya çıkıyorlardı. O güne kadar takımımız yaptığı 7 maçtan sadece kuzey turnesinde Finlandiyayı 4 — 2 Estonyayı 4 — 1, Litvanyayı 3 — 1 yenerek üç maçı kazanmıştı. Memleketimizde ise Ay—Yıldızlı forma evvelce bir defa sahada görülmüş, ilk maçını Romanya ile oynamış ve oyunu 2 — 2 berabere bitirmişti. Bulgarlarla ilk, memleketimizde ise ikinci maçımızı yapıyorduk.

Taksimde şimdiki gezinin bulunduğu yerde büyük bir kışla vardı, millî maçda, futbol maçlarının yapıldığı bu sahada oynanacaktı. Bütün futbol meraklılarının heyecanla bekledikleri bu maç baştan sona kadar çekişme ile geçti ve takımımız biri ilk devrede Leblebi Mehmet, diğeri Sabih tarafından atılan 2 golle Bulgarları ilk defa 2 — 1 mağlup etti. Bu galibiyet Türk seyircisinin gördüğü ilk galibiyetti ve maçtan sonra futbolcularımız omuzlarda taşındı. Yurdumuzda ilk galibiyeti futbol tarihimize mal eden millî takım oyuncularımız maçı şu tertiple oynamışlardı:

Nedim (İstanbul Altınordu) — Kadri (FB) Ali (GS)— Hamit (İzmir Altınordu) Nihat (GS) Yavuz İsmet (FB)—Leblebi Mehmet (GS) Alaattin (FB) Zeki (FB kaptan) Sabih (FB) Bedri (FB)

Maçın hakemliğini ise İngiliz Ellis yaptı.

7 NCİ CİLDİMİZ HAKKINDA

Mecmuamızın boyunu ve sayfalarını genişleterek, daha mükemmel ve daha ucuz bir şekilde çıkarmak hususunda hazırlık yapıyoruz. Bu yüzden 7 nci cildimizi şimdilik ciltletmiyoruz. Mecmualarınızı muhafaza ediniz. Bir kaç sayı sonra sizlere daha etraflı bilgi vereceğiz.

Beraber GÜLELİM

YAZISIZ

TUHAF OLMAZ MI?

Bir köylü şehre gelmişti. Parası çoktu. Bazı şeyler satın almak için pazara gitti. Oradan biraz da cicili bicili dükkânlara, mağazalara girmeği düşündü. Birine girdi. Burada bisiklet, motosikler gibi şeyler satılıyordu. Bisikletlerden birini göstererek sordu:

— Bu ne? Kaç para bu?

Dükkâncı cevap verdi:

— Bu çok güzel ve sağlam bir bisikkettir. Fiatı 655 lira.

Köylü biraz düşündü:

— Ne yapacağım bunu? dedi. İşimize yaramaz. Güzel bir inek olsa satın alırdım.

— Fakat bir ineğin üstüne binip sokakta dolaşmağa kalkarsanız tuhaf olmaz mı?

— Ya bu bisikleti alıp sütünü sağmağa kalkarsam daha tuhaf olmaz mı, dersiniz?!...

ÇOCUK AKLI

Sevim, aşçı kadını mutfakta haşlanmış bir tavuğun tüylerini yolarken görmüştü. Yukarıya Annesinin yanına çıktığı vakit sordu:

— Anneciğim, geceleyin tavuklar kümese girdiği zaman da onların elbiselerini aşçı kadın mı çıkarır?

YAYINEVİNDE

Direktör — Tibetten bahsetmek istiyorsun ama, orada hiç bulunmadın ki! İstediğin gibi teferruatlı yazamazsın!

Muharrir — Zararı yok efendim. Okuyucularımın da hiçbiri muhakkak ki Tibette bulunmamışlardır!...

BİR ÇİFT DAHA

Ev sahibi: Ne dikkatsiz adamsın! Çizmelerin birinin siyah, birinin sarı olduğunu görmüyor musun?

Uşak: Bir çift daha var ama efendim, o da bu çift gibi tek tek! Biri sarı, biri siyah!

NEREDE?

— Yüzmek biliyor musun?

— Biliyorum.

— Nerede öğrendin?

— Denizde tabii!

YALANCI

Acar yolda bir körü gazete okuyor görmüştü. Yanına yaklaştı.

— Sen kör değil misin, gazeteyi nasıl okuyorsun? dedi.

Adam cevap verdi:

— Ben gazeteyi okumuyorum. Resimlerine bakıyorum!

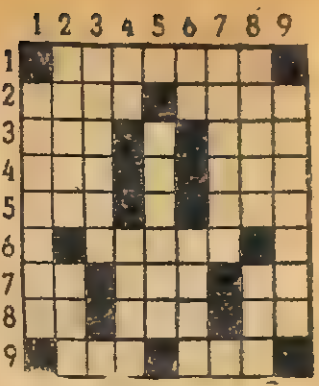

Soldan sağa doğru:

1 — Afacan. 2 — Tartıda kâp ağırlığı, bir yemiş. 3 — Dağ eteklerindeki düzlük yer, bir yaban hayvan. 4 — Bir ışık aracı, ok atılan araç. 5 — Üye, anne. 6 — Arıların evi. 7 — Asker, Habeş kırallarına verilen isim, bir nota. 8 — Derede akan, hâtıra, kuzunun yediği. 9 — Mahkeme aranan, bir eski zaman çalgısı.

Yukardan aşağı doğru :

1 — Kırmızı bir sebze. 2 — En büyük harp gemimiz, ölüde bulunmıyan. 3 — Bulmağa çalışmak. 4 — Eski Mısırlıların bir Tanrısı, ekin biçme aracı. 5 — Canlı, fakat insan değil. 6 — Kuzunun sesi, yüz yıl. 7 — Bulmağa çalışın... 8 — Zarar, artistin yaptığı. 9 — Kılık.

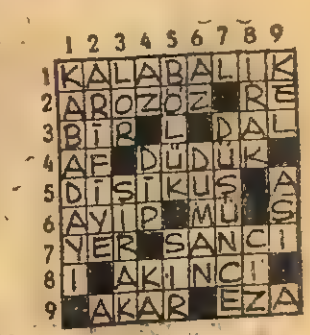

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN HALLİ

KARŞI SAYFADAKİ MESELENİN HALLİ

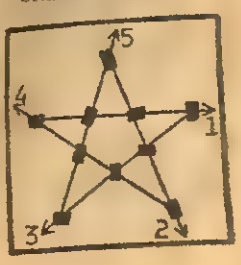

EĞLENCE BİLMECE

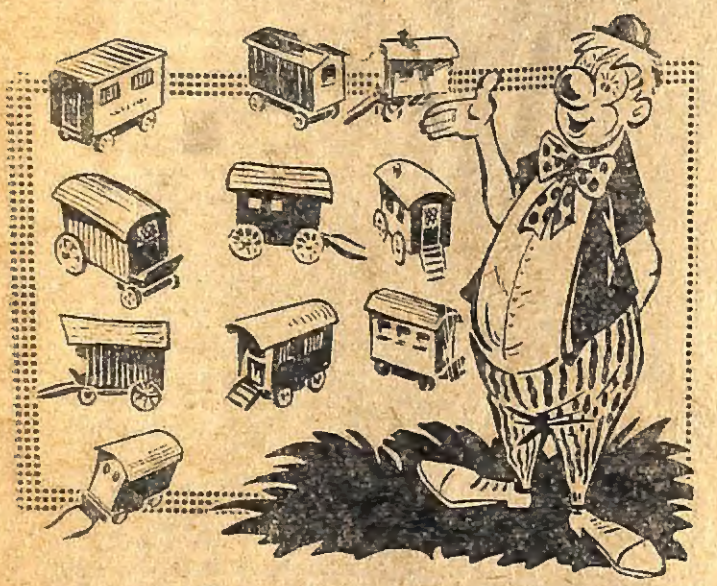

Sirk müdürü, palyaço Memiş'e bir iş vermiş. Demiş ki: «Sirkteki on arabayı, sirkin içine beş sıra halinde yerleştir. Fakat her sırada muhakkak dörder araba olsun!...» Palyoço Memiş, uzun uzun arabaları bu şekilde yerleştirmek için kafa patlatmış ama, bir türlü işin içinden çıkamamış. Acaba siz Memiş'e yardım edebilir misiniz? Haydi bakalım gösterin kendinizi!...

(Meselenin halli karşı sayfada)

Ali çok iyi bir ressamdır. Bunu yukarıdaki resme bakarak da pekâlâ anlayabiliriz!... Ama, ilk önce resmi biraz rötuştan geçirmeniz lâzım. Çünkü Ali, resmi henüz bitirmemiş!... Yapacağınız şey şu: Elinize siyah bir kalem alacaksınız. Ve içinde siyah noktalar bulunan beyaz yerleri siyaha boyayacaksınız. Boyama işi bittiğinde, karşınıza Ali'nin fırçasından çıkan, siyah üzerine beyazla yapılmış, çok güzel bir resim çıkacak...

AKILLILAR

Oğuz bir arkadaşının evine misafir gitmişti. Mevsim kıştı. Oda çok sıcak yapılmıştı. Oğuz terlemeğe başladı:

— Kardeşim, dedi, ben bu odada oturamıyacağım. Size bir termometre alayım da onu yirmiden yukarı çıkarmayın olur mu?

Sonra gidip bir termometre aldı, getirdi. Duvara astılar.

Birkaç ay sonra yine aynı arkadaşına gitti.

— Nasıl dediğimi yaptınız mı? diye sordu.

ALMALARI LAZIM

— Şu apartımanlara çocuk alıyorlar mı dersin?

— Almaları lâzım. Odalarına baksana, büyük bir insanın sığacağı gibi değil ki...!

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI : 1960 15 CİLT : 8

13 NİSAN 1960

Sahibi ve yazı işlerini idare eden

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No 47

İstanbul

Telefon : 22 37 10

Basıldığı yer

TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Matbaası

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi sekiz kuruştur.

TÜRKİYE YAYINEVİ

YAMAN İZCİ VE KABASAKAL AMCA
İMDAT YAMAN!
KABASAKAL AMCANIN SESİ!
YETİŞ YAMAN! Bu iki DAL ARASINA KAFAM SIKIŞTI!
KABASAKAL AMCA, BAZEN ÇOCUK GİBİ OLUYORSUN..
SENİ KURTARMAK İÇİN BİR TEK ÇARE VAR!:
O DA AĞACI KESMEK---
NEREYE GİDİYORUZ YAMAN?
SENİ KURTARMAĞA--
BİRAZ SONRA
HASTANE
SENİ KURTARMAK İÇİN KAFAMI KESMİYECEKSİNİZ DEĞİL Mİ DOKTOR?

MUSİKİ BİLGİLERİ

Barkarol nedir?

Barkarol denizde, sandalda söylenen şarkılara denir.

Fransızcada sandal mânâsına gelen (Barc) dan ismini almıştır. Altı-sekizlik tempoda yazılan bu şarkılar sandalın sallantısı hissini vermektedir. Bilhassa Venedikli sandalcıların ve gemicilerin söylediği şarkılara Barkarol denmektedir. Bir çok ünlü besteciler Barkaroller yazmışlardır. Hoş tatlı bir musiki nev'idir.

Noktürn

Noktürn serenat gibi gece şarkısı mânasına gelmektedir. İsmini Fransızcadan almıştır. Gayet duygulu yazılmış parçalardır Noktürnler. Bir çok büyük besteciler Noktürnler bestelemişlerdir. Piano için pekçok Noktürnler yazılmıştır.

Noktürn bestecilerinin en büyük üstadı ve Piano Edebiyatının duygulu Bestecisi Chopin bu yolun en tanınmışlarındandır.

Resitatif nedir?

Resitatif, tek bir nağme üzerine yazılan ve konuşulur gibi söylenen müzik şeklidir.

Bu konuşma ya tempo dahilinde olur veya tek melodi halinde serbestçe temposuz yapılır.

Eski operalarda pek çok resitatiflere tesadüf edilir. Şarkıyı söyleyen artist bazen Resitatife girer ve söyleyeceklerini, yukarda da söylediğim gibi bir nota üzerinde konuşur gibi yapar.

Romans

Bu şarkı halinde bir musikidir. Adından da anlaşılacağı üzere müziki ile yapılan küçük bir hikâyedir. Daha sonraları besteciler onu şarkı şeklinden çıkararak çalgılarla çalınır Romanslar yazmışlardır. Bilhassa Beethoven çok güzel Romanslar yazmıştır. Bunlar bu şeklin en güzel örnekleridir.

Romanslar ekseriyetle ağır tempolu, dinleyeni hayale sevkedecek mahiyette parçalardır. Duygulu ve hisli melodiler halindedir. Sevilen müzik parçalarındandır.

Nuri Sami KORAL

KOCA SİNAN

Ey mîmarlar mîmârı! Benim Koca Sinan'ım!
Seni andıkça artar güvenimle, inanım!...
Her (9 Nisan) günü içim dolar seninle,
Altın yapraklarıyla târihim gelir dile!...

Cenk olunca (Ocak) tan seferlere yollandın,
Kılıcı da bir pergel, gönye gibi kullandın!...
San'atın anlaşılmaz sırlarına erdin, sen,
Çekicinle mermere ebedî ruh verdin, sen!...

Nerden esti bu dehâ, kimdir senin üstâdın?
Üç kıt'anın nabzında çarpıyor büyük adın!...
Gökler kucaklıyor dört asırdır kolların,
Menkibeni anlatır: Kervansaray, yolların!...

Birer hayat fışkırır: Saray, hamam, çeşmenden;
Bütün Türklük mutludur dehâna erişmeden!...
Zekânın şimşekleri ufuklarda çakıyor,
(Selimiye)n dünyâyı hayrette bırakıyor!...

Kurduğun köprüleri aşıp (Serdengeçti) ler,
Atlarıyla (Tuna) dan, (Vistül) den su içtiler!...
Haykırsın destânını gençlik cihâna bırak!
Garb'ın (Mikelanj) ları yanında kalır çırak!...

Yarattığın her câmi, her minâre, her çini;
Titretiyor huşu'la her görenin içini!...
Sarsılmaz bir inanla inandım ki bir daha:
Yaklaşamaz hiçbir kul senin kadar Allaha!...

Kaldır da bir başını dinle bir kez ey Sinan!
Bak, nasıl ruhumuzdan taşıyor kutsal inan!...
Torunların şaşmadan izinden gidiyorlar:
"Biz de bir Koca Sinan olacağız!" diyorlar!...

Ne canlar doğururmuş meğer Türk anaları,
Bugün (Ağırnas) lılar yakınsın kınaları!...
Varlığınla milletim kıvanç duysun, öğünsün,
Senden mahrum olanlar, haşre kadar, döğünsün!

Mümkün olmuş sâyende bu vatanın îmârı,
Unutmaz seni ÖCAL ey dâhî Türk mîmârı,
İşliyerek adını kalbimin üzerine,
Sunuyorum şi'rimi bir fâtiha yerine!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

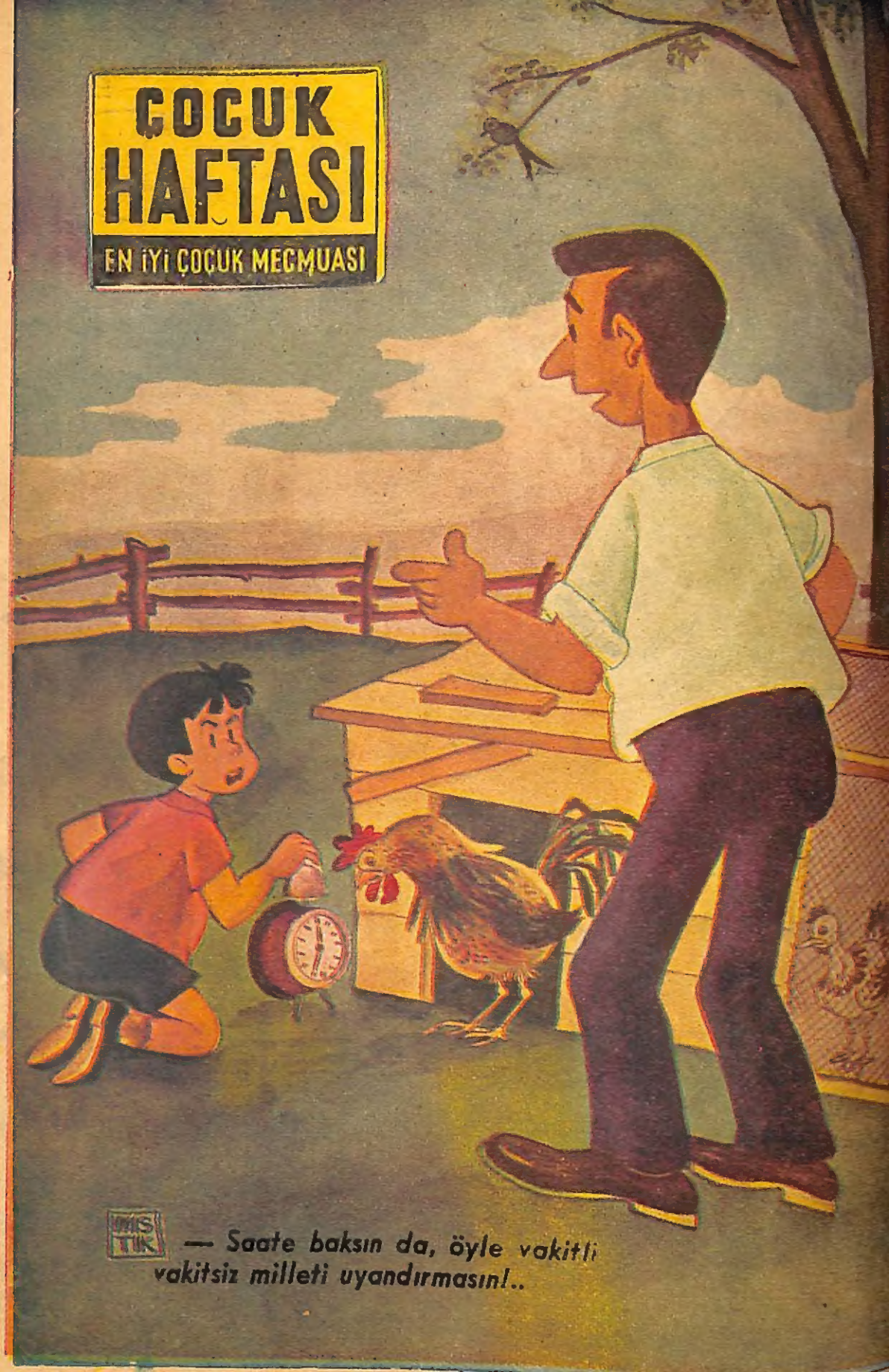
ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
MİSTİK
— Saate baksın da, öyle vakitli vakitsiz milleti uyandırmasın!..